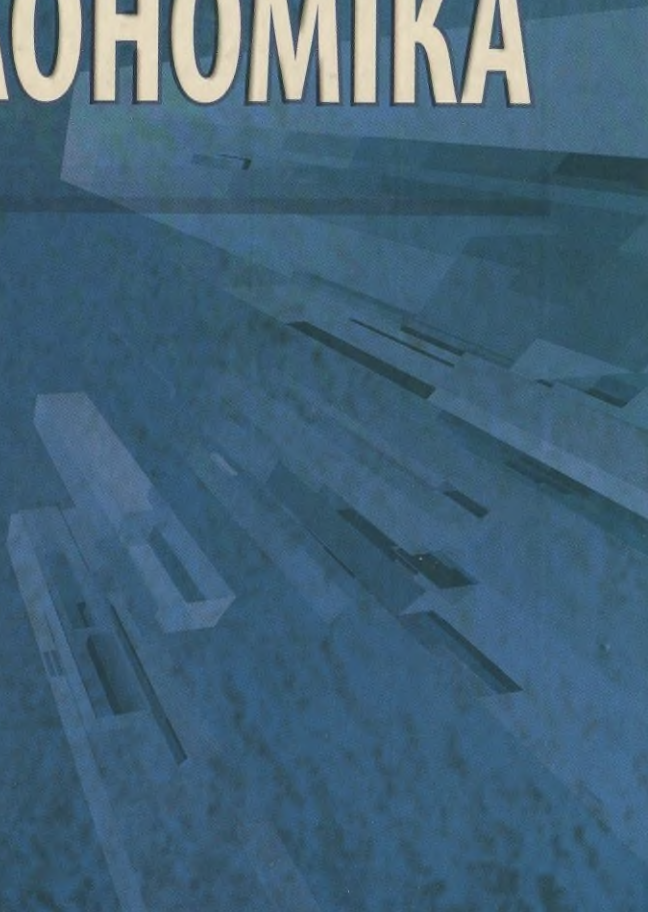

Анатолій
Гальчинський

ПОЛІТИЧНА НОВОЕКОНОМІКА

Стоп'ятдесятирічному ювілею
видатного вченого XX століття, першого
президента Української академії наук,
фундатора теорії ноосфери
Володимира Івановича Вернадського
присвячується

Якщо життя зародилося,
воно неодмінно стане розумним.

В. Вернадський

Анатолій
Гальчинський

ПОЛІТИЧНА НООЕКОНОМІКА

НАЧАЛА ОНОВЛЕНОЇ
ПАРАДИГМИ
ЕКОНОМІЧНИХ
ЗНАНЬ

Київ
«Либідь»
2013

УДК 330.101

ББК 65.01

Г17

Головна редакція літератури з гуманітарних наук

Головний редактор *Світлана Головка*

Редактор *Олена Вербило*

*Книгу видано за сприяння Благодійної організації
Президентський фонд Леоніда Кучми «Україна»*

Зміст

Передмова	8
РОЗДІЛ I. ВСТУП ДО ПОЛІТИЧНОЇ НООЕКОНОМІКИ	23
Глава 1. <i>Ренесанс політичної економії</i>	28
Співвідношення політекономії і прикладної теорії	29
Циклічність розвитку науки	33
Принцип наступності	39
Глава 2. <i>Оновлення предмету та методу дослідження</i>	49
Людина як об'єкт і суб'єкт економічного процесу	51
Специфічність методу міжсистемного аналізу	60
Складність як домінанта ноостичних перетворень	71
Глава 3. <i>Цизілізаційний вимір ноостичної парадигми політекономічних знань</i>	78
Вектор прогресуючої індивідуалізації та соціалізації суспільно-історичного процесу	80
Свобода як критерій нооцивілізаційних перетворень	89
Постформаційні трансформації	96
Постмодерністські світоглядні начала	107
Пошукова модель майбутнього	113
РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНОМЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДВАЛИНИ УТВЕРДЖЕННЯ НООСТИЧНОГО КАНАЛУ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ	121
Глава 1. <i>Методологія метасистемних трансформацій</i>	127
Принципи міжсистемних трансформацій	128
Біфуркація та хаос як механізми міжсистемних трансформацій	133
Модифікація причинно-наслідкових зв'язків	137
Специфічність дисипативної (нелінійної) рівноваги	141

	За межами матеріально детермінованого раціоналізму	146
	Метасистемна визначеність часу	153
Глава 2.	<i>Основні канали прогресуючої дематеріалізації економічного простору</i>	159
	Розширення функціональних параметрів економічного простору	161
	Позитивне заперечення економічного детермінізму	168
	Вихід за межі homo economicus	178
Глава 3.	<i>Ноостичний потенціал постматеріальної економіки</i>	185
	Ноостична спрямованість креативної діяльності людини	187
	Олюднення природи	193
	Час як соціальна конструкція	202
	Соціальна визначеність техніки і технологічного процесу	207
	Віртуалізація нооекономічного простору	214
РОЗДІЛ III. НООСТИЧНА ВИЗНАЧЕНІСТЬ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ		
		221
Глава 1.	<i>Принципи ноостичного циклу глобалізації</i>	228
	Цикли глобалізації	229
	Людство як суб'єкт ноостичних перетворень	239
	Перспективи планетарного суспільства	246
Глава 2.	<i>Основи мережево-ноостичної парадигми геоелектроніки</i>	252
	Ноостична функція суспільства електронних комунікацій	255
	Принципи мережевої геоелектроніки	261
	Креативна функція економічної мережі	266
Глава 3.	<i>Держава в системі глобально-інституційних перетворень</i>	274
	Вихід за межі принципів євроцентризму	277
	Цикли світової гегемонії	284
	Народження держави нового типу - держави постіндустріалізму	287
	Демократизація - базовий принцип ноогенези	298
РОЗДІЛ IV. СОЦІОЦЕНТРИСТСЬКІ ПІДВАЛИНИ НАЦІОНАЛЬНО СТРУКТУРОВАНОЇ НООЕКОНОМІКИ		
		305
Глава 1.	<i>Основи макросоціоекономічного відтворення</i>	310
	Принципи соціоцентристської системи нооекономічного відтворення	311

	Творча праця - основа самовідтворення особистості	319
	Знання як головний відтворний ресурс	
	соціоцентристської нооекономіки	331
	Революція в системі споживання	340
Глава 2.	<i>Індивідуалізація відносин власності</i>	351
	Історизм приватної власності	353
	Корпорація - позитивне заперечення приватної власності	358
	Інституційні інвестори	365
	Невідчужувана власність	367
Глава 3.	<i>Становлення конвергентної форми ринку</i>	373
	Суперечності конвергентного ринку	375
	Етика економічної конвергенції	390
	Основи конвергентного ринку	396
Глава 4.	<i>Гетерогенізація системи грошових відносин</i>	407
	Модифікація вартісної основи грошей	410
	Нові грошові утворення	414
	Синергетизація валютних відносин	419
Глава 5.	<i>Соціоцентристські перетворення мікроекономіки</i>	428
	Соціалізація фірми - логіка перспективи	429
	Подолання товарності робочої сили	436
	Принципи постфордизму	445
Глава 6.	<i>Становлення держави соціальної рівноваги</i>	452
	Стратегія соціальної рівноваги. Пріоритети соціальної справедливості	453
	Креативність постматеріальної еліти	464